

Els EUA aconsellen deixar de vaporejar fins a saber la causa de diverses morts

Trump planeja prohibir la venda de tots els cigarrets electrònics amb sabors

ANDREW KELLY / REUTERS

Un home vaporejant mentre passeja per Broadway (Nova York); la fotografia es va fer dilluns

BEATRIZ NAVARRO
Washington. Corresponsal

“És hora de deixar de vaporejar. Si tu o algun dels teus éssers estimats vaporeja, sisplau, deixa-ho”, ha aconsellat el secretari de Sanitat de Kansas, Lee Norman, després que dimarts es registrés la sisena mort a escala nacional d'un consumidor de cigarrets electrònics com a conseqüència de l'exposició a algun químic present en aquests productes. Hi ha almenys 450 possibles casos comptabilitzats en 33 estats en pocs mesos, segons el Centre per a la Prevenció i Control de Malalties, que també ha aconsellat deixar de vaporejar qualsevol mena de producte.

Descartat l'origen infecciós, l'ús recent i intens de vaporejadors és el principal factor comú de les persones afectades. La majoria dels hospitalitzats no tenien problemes respiratoris ni de salut previs i sovint

eren joves, per bé que alguns dels morts tenien més de 50 anys. Els pacients presentaven problemes per respirar i tenien mal al pit, tos, fatiga i vòmits. En general es recuperen passats uns dies o unes setmanes. Alguns afectats van rebre oxigen. D'altres van ser induïts al coma o connectats a màquines d'assistència respiratòria. Els danys als pulmons no eren idèntics en tots els casos, la qual cosa porta els especialistes a pensar que es poden deure a diferents agents.

De moment no s'ha identificat cap marca ni un únic ingredient o additiu com a origen del problema. Alguns dels afectats van declarar que havien fet servir cartutxos que contenien THC, la principal substància activa de la marihuana, però d'altres van dir que només consumien nicotina. La majoria de casos afecten productes adquirits al mercat negre, no en dispensaris oficials;

Compte amb els Dank Vapes

■ Es venen sota la mateixa marca, Dank Vapes, amb el mateix logotip i els mateixos colors cridaners i són molt i molt populars als Estats Units, però també il·legals i tan falsos com perillosos per a la salut. Les autoritats de Nova York han advertit els usuaris de vaporejadors contra aquests productes, de fàcil accés al mercat negre. En realitat, no es tracta d'una marca, sinó d'un entramat d'empreses d'embalatge i particulars que treballen sense autorització i que es dediquen a omplir pel seu compte els cartutxos, segons una investigació d'Inverse,

un portal de notícies especialitzat en ciència. “Són perillosos, molt perillosos. Gairebé li costen la vida al meu germà”, va alertar aquest estiu un jove de Wisconsin ennyant un paquet de Dank Vape. Sovint els cartutxos il·legals amb THC, el component psicotròpic de la marihuana, fan servir destil·lats en forma líquida, no la planta. No es descarta que en alguns casos s'hagi extret de manera no segura o se li hagi afegit algun químic més que sigui el responsable dels centenars de reaccions adverses i sis morts registrades aquest estiu entre vaporejadors.

tampoc en els casos en què està autoritzat l'ús mèdic o recreatiu del cànnabis.

Després d'analitzar diverses mostres, a Nova York les sospites se centren en l'acetat de vitamina E, un oli sovint present als cartutxos per vaporejar que es venen al mercat negre. El seu consum en pastilles o sobre la pell és segur, però no inhalat, ja que pot provocar pneumònia. Els símptomes de la majoria d'afectats coincideixen amb els d'una pneumònia lipídica, que es produeix quan entra oli als pulmons.

Legals o il·legals, es troben al punt de vista dels legisladors i les autoritats sanitàries dels Estats Units, alarmades ara per l'extensió de l'addicció, en especial entre els adolescents. L'Administració de Donald Trump va anunciar ahir que planeja prohibir la venda de cigarrets electrònics amb sabors diferents del tabac. El procés portarà

Les sospites se centren en l'acetat de vitamina E, sovint present en cartutxos il·legals

diverses setmanes, va explicar el secretari de Salut, Alex Azar. “Hem de protegir els nostres nens”, va dir. Un estudi publicat al desembre indica que el 37% dels estudiants de 12è grau (uns 17 anys) vaporegen, deu punts més que un any enrere.

Aquesta setmana l'FDA ha enviat una carta a Juul, l'empresa que controla un 70% del mercat de vaporejadors als EUA, en què li ordena que deixi de promocionar-los com a una opció més segura que els cigarrets tradicionals. “La llei és clara, i abans d'anunciar productes de tabac de risc reduït les companyies han de demostrar amb proves científiques que no plantegen riscos o que són menys nocius”, adverteix, després de retreure-li que hagi desatès advertències anteriors.

Malgrat que els additius que contenen els cigarrets electrònics estan considerats segurs, hi ha pocs estudis sobre els efectes a llarg termini d'inhal·lar-los. Algunes investigacions han detectat químics cancerígens al vapor d'aigua, però no queda clar si són presents en quantitats suficients per tenir conseqüències. Altres estudis encara en fase inicial apunten que els additius químics inclosos per donar sabor podrien fer malbé els pulmons, les vies respiratòries i els vasos sanguinis. En el cas dels olis THC “no descartaria res, perquè ara com ara en sabem molt poc”, ha declarat a l'Agència AP David Christiani, de l'Escola de Salut Pública de Harvard.